

Datum
2022-01-13
Vår referens
Bertil Sjöström
Planeringssekreterare
bertil.siostrom@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Motion av Stefana Hoti (MP) och Mohamed Yassin (MP) om att alla flickor ska få sin första menskopp **STK-2021-734**

Sammanfattning

För att bidra till att minska ojämställdheten och underlätta för flickor att få tillgång till mensskydd vill Miljöpartiet att alla flickor ska erbjudas en menskopp redan från första menssen. I beredningen har grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden getts möjlighet att yttra sig. Grundskolenämnden har bedömt kostnaden för genomförandet av motionen, om det skulle ske inom grundskolenämndens verksamheter. Kostnaden skulle vara totalt 2 000 000 kronor för inköp och arbetstid år 1 samt en årlig kostnad därefter på totalt 550 000 kronor för inköp och arbetstid. Nämnden framför vidare att flickor själv bör få välja vilket mensskydd de ska använda och att det finns vissa svårigheter med att använda menskopp. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden framför att behovet av gratis mensskydd redan är tillgodosett samt att förslaget om menskopp påverkar flickors egna valmöjligheter. Nämnden framför att endast cirka hälften av eleverna som är inskrivna i en gymnasieskola i Malmö har Malmö som hemkommun. Det innebär att ett distribueringsförfarande genom gymnasieskolorna riskerar att inte uppfylla motionärens intentioner.

Förslaget är att motionen avslås.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige avslår Mohamed Yassin (MP) och Stefana Hotis (MP) motion om att alla flickor ska få sin första menskopp.

Beslutsunderlag

- Motion av Stefana Hoti (MP) och Mohamed Yassin (MP) om att alla flickor ska få sin första menskopp
- Remissvar från grundskolenämnden
- Grundskolenämnden beslut 210929 § 152 med muntlig Reservation (MP) och Reservation (V) och Särskilt yttrande (M+C)
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 220124 Motion av Stefana Hoti (MP) och Mohamed Yassin (MP) om att alla flickor ska få sin första menskopp
- Remissvar från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslut 211029

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2022-01-24

Kommunstyrelsen 2022-02-09

Kommunfullmäktige 2022-03-03

Beslutet skickas till

Mohamed Yassin (MP)

Stefana Hoti (MP)

Grundskolenämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Ärendet

Mohamed Yasin och Stefana Hoti vill genom sin motion rusta alla flickor med mensskydd redan från första menssen. Motionärerna anför att flickors liv, rörelse och undervisning inte ska begränsas av mens och att kvinnor förväntas spendera uppemot 80 000 kronor på mensskydd under sin livstid. Detta bidrar ytterligare till den redan befintliga ekonomiska ojämställdheten. För att bidra till att minska ojämställdheten och underlätta för flickor att få tillgång till mensskydd vill Miljöpartiet att alla flickor ska erbjudas en menskopp redan från första menssen. Menskopp beskrivs som ett hållbart, kostnadseffektivt och miljövänligt alternativ. Vidare skriver motionärerna att en gratis menskopp skulle innebära frihet för flickor eftersom de inte skulle behöva be sina föräldrar eller skolsköterskor om mensskydd. Miljöpartiet föreslår därför kommunfullmäktige besluta:

- Att kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att undersöka kostnaden för att upphandla menskopp för samtliga flickor i Malmö som fyllt 12 år.
- Att kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att undersöka ett förfarande för distribuering av menskopparna till flickorna.

I beredningen av ärendet har grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden getts möjlighet att yttra sig.

Remissinstansernas yttrande

Grundskolenämnden

Grundskolenämnden bedömer att kostnaden för genomförandet av motionen, om det skulle ske inom grundskolenämndens verksamheter, skulle vara totalt 2 000 000 kronor för inköp och arbetstid år 1 samt en årlig kostnad därefter på totalt 550 000 kronor för inköp och arbetstid. Nämnden har även undersökt hur själva distributionen av menskoppar skulle kunna se ut och menar att utdelning av menskopp bör föregås av efterfrågan från eleven ifråga. Detta eftersom det är upp till varje elev att själv besluta om vilket mensskydd denna vill använda.

I skolornas verksamhet ingår att förevisa vad menstruation är, hur det fungerar och hur man använder olika mensskydd, inklusive menskopp. Gratis mensskydd erbjuds vid behov till skolornas elever då de till exempel glömt ta med binda eller tampong. Vidare anför nämnden att menskoppar finns i olika storlekar och man behöver prova ut vilken storlek som passar den individuella flickans underliv. Det krävs även kunskap om sin kropp, speciellt underlivet och dess anatomi för att kunna sätta in och ta ut en menskopp annars riskerar man skador på

slemhinnan. Det är också viktigt att vara noggrann med hygien och att menskoppa mellan menscyklerna rengörs noga med kokning. Slutligen framhåller grundskolenämnden att det inte finns någon exakt rekommenderad ålder för att börja använda menskopp. Dock är det vanligast, lättast och mest hygieniskt för yngre flickor att använda binda när de börjar menstruera.

Grundskolenämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

Miljöpartiet anmäler muntlig reservation.

Vänsterpartiet anmäler reservation.

Moderaterna och Centerpartiet lämnar särskilt yttrande.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden bedömer att verksamheterna möter den efterfrågan som finns idag angående gratis mensskydd. Enligt samordnande skolsköterska på centrala elevhälsan är Malmö stads gymnasieskolor redan idag rustade för att möta behovet om elever behöver mensskydd under skoltid. Elevhälsan på Malmö stads gymnasieskolor köper in mensskydd och ansvarar för tillgången till kostnadsfria mensskydd vid behov. Elevhälsan delar dagligen ut mensskydd till de elever som behöver det. Att endast erbjuda gratis menskopp som alternativ ger inte valfrihet att välja det mensskydd som passar den enskilda individen bäst.

Vidare framför nämnden att om kommunstyrelsen ska undersöka ett förfarande för distribuering av menskoppar bör det tas i beaktande att skolplikt inte gäller för gymnasiet. Gymnasiet är en frivillig skolform och dessutom går endast cirka hälften av eleverna som är inskrivna i en gymnasieskola i Malmö och som har Malmö som hemkommun i en kommunal skola. Ett distribueringsförfarande genom gymnasieskolorna riskerar därmed att inte uppfylla motionärens intentioner.

Nämnden anger att då motionens yrkanden är ställda åt kommunstyrelsen och inte direkt till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden så utgår nämndens yttrande från kärnuppdraget och nämnden tar därmed inte ställning till yrkandena.

Stadskontorets sammanfattande bedömning

Stadskontoret instämmer i grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens bedömning att behovet av gratis mensskydd är tillgodosett genom redan befintliga resurser. Det finns även invändningar utifrån om menskopp är bäst som första mensskydd samt att det inte ger flickor valfrihet att välja utifrån egna preferenser och förutsättningar.

Motionärens yrkanden om att undersöka kostnaden samt förfarande för distribuering av mensskydd bedöms kunna utgå ifrån grundskolenämndens uppskattning av kostnader.

Vidare finns en tidigare motion (STK-2020-467) där det föreslås att gratis mensskydd ska införas på alla kommunala skolor i Malmö. Kommunfullmäktige beslutade den 4 mars 2021 att motionen ansågs besvarad då det i beredningen framkom att det redan erbjuds gratis mensskydd till eleverna via elevhälsan på respektive skola.

Stadskontorets förslag

Förslaget är att motionen avslås.

Ansvariga

Jonas Rosenkvist Avdelningschef
Magdalena Bondeson Sektionschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör